

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ,
ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**АКАДЕМІЯ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ В
ДОМБРОВІЙ ГУРНИЧІ (ПОЛЬЩА)**

**УНІВЕРСИТЕТ ОЛЕКСАНДРА ДУБЧЕКА
В ТРЕНЧИНІ (СЛОВАЧЧИНА)**

БІЗНЕС-АНАЛІТИКА В УПРАВЛІННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

***Матеріали
VII Міжнародної науково-практичної
конференції***

КИЇВ 2020

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СТАТИСТИКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**АКАДЕМІЯ ВИЩА ШКОЛА БІЗНЕСУ В ДОМБРОВІЙ ГУРНИЧІЙ
(ПОЛЬЩА)**

**УНІВЕРСИТЕТ ОЛЕКСАНДРА ДУБЧЕКА В ТРЕНЧИНІ
(СЛОВАЧЧИНА)**

БІЗНЕС-АНАЛІТИКА В УПРАВЛІННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

***МАТЕРІАЛИ
VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

Київ – 2020

можливості для переміщення по кар'єрних сходах; третє, талантам важлива екосистема, де їм комфортно, позитивно, зручно.

Список використаних джерел:

1. Куцик П.О. Концепція уніфікованої системи обліку і звітності в корпоративному управлінні: монографія / П.О. Куцик. – Л.: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2017. – 408 с.
2. Пантелеєв В.П. Використання мотивації випускників шкіл, які вступають до ЗВО при виборі навчального закладу для отримання майбутньої професії [Електронний ресурс] / В. П. Пантелеєв, Т. Д. Сакада. – Режим доступу: <http://www.pulib.sk/web/pdf/web/viewer.html?file=/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova13/subor/zbornik.pdf>

Панченко В. Г.,
доктор економічних наук,
директор Агентства розвитку Дніпра, м. Дніпро

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ НЕОПРОТЕКЦІОНІЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАБУТТЯ НОВИХ ПОРІВНЯЛЬНИХ ПЕРЕВАГ

Технологічний неопротекціонізм є інструментом державного / наднаціонального втручання для елімінування та/або поглиблення технологічних асиметрій на глобальному рівні, що реалізується шляхом впровадження оборонних (задля підтримки конкурентоспроможності існуючих галузей) та агресивних стратегій (задля розвитку і встановлення лідируючих позицій на провідних ринках) технологічного розвитку, що мають на меті підвищення продуктивної спроможності країни/інтеграційного об'єднання.

Технологічний неопротекціонізм проявляється у *впровадженні стратегій розвитку високих технологій «Industry 4.0» та штучного інтелекту*. Так, у 2012 р. урядом Німеччини було затверджено «High-Tech Strategy 2020» як основу підтримки її промислової конкурентоспроможності. Основоположим принципом Industry 4.0 є те, що організація усіх виробничих процесів базується на технологіях та пристроях, які автономно зв'язуються між собою в рамках ланцюжка створення вартості. Також Industry 4.0 передбачає проникнення цифрових технологій у всі сектори економіки на усіх рівнях. Industry 4.0 зумовлює створення та впровадження рушійних інновацій у процеси виробництва, що очікувано призведе до значно вищої продуктивності у всіх секторах економіки.

В рамках Industry 4.0 уряд здійснює подвійну підтримку, тобто поєднує стратегію створення провідного ринку зі стратегією створення провідних постачальників. Була прийнята подвійна стратегія, спрямована на: а) підвищення конкурентоспроможності німецької промисловості в цілому шляхом підтримки послідовної інтеграції ІКТ у виробничі процеси; б) застосування досвіду німецьких компаній у вбудованих системах та автоматизованій інженерії, розробці нових продуктів у виробничому

обладнанні, які Німеччина може продати на світових ринках, тим самим полегшуючи перехід до Industry 4.0 в інших країнах.

Технологія	Опис
Штучний інтелект та робототехніка	Розробка машин, які можуть замінити людину при виконанні одночасно кількох задач, пов'язаних з процесом мислення і дрібною моторикою.
Повсюдно поширена комунікаційна інфраструктура	Також відома як «Інтернет речей», під яким розуміється сукупність різноманітних приладів, датчиків, пристроїв, об'єднаних в мережу за допомогою будь-яких доступних каналів зв'язку, що використовують різні протоколи взаємодії між собою і єдиний протокол доступу до глобальної мережі. Also known as the "Internet of Things." Передбачає використання мережевих датчиків для дистанційного підключення, відстеження та управління продуктами, системами та мережами.
Віртуальна і доповнена реальність	Нове покоління людино-комп'ютерної взаємодії, що передбачає нові форми взаємодії користувача з великими автоматизованими системами, нові голографічні рішення для відтворення доповненої реальності (фактично звичайна реальність, в якій додана цифрова графіка, така як накладені на реальні фізичні об'єкти текстові написи)
Адитивне виробництво	Технології адитивного виробництва з використанням широкого спектру матеріалів і нових методів виробництва. Інновації включають 3D біопрінтинг органічних тканин.
Блокчейн і технологія розподіленого реєстра	Технологія розподіленого зберігання достовірних записів у вигляді ланцюжка, сформованого за визначеними правилами, який складається з блоків транзакцій. Розвиток блокчейн як інновації, що базується на трьох концепціях: мережі P2P (способу взаємодії комп'ютерів в мережі, при якому всі «вузли» є «рівними» і поперемінно виконують роль клієнта або сервера, в залежності від ситуації), асиметричний криптографії та розподіленому консенсусі на основі вирішення математичних задач.
Сучасні матеріали і нанотехнології	Створення нових матеріалів і наноструктур для розвитку корисних властивостей матеріалу, таких як термоелектрична ефективність, утримання форми і нова функціональність.
Видобуток, збереження і передача енергії	Технології, що підвищують ефективність використання паливних елементів; використання відновлюваної енергії через сонячні, вітрові та приливні технології; розподіл енергії через системи інтелектуальних мереж; технології бездротової передачі енергії.
Нові комп'ютерні технології	Використання кластерної архітектури для побудови високопродуктивних обчислювальних систем. Технології квантового обчислення, високопродуктивних обчислень в біологічних дослідженнях, технології використання штучних нейронних мереж, а також інноваційне розширення сучасних обчислювальних технологій.
Біотехнології	Інновації в генній інженерії, секвенуванні та терапії, а також біологічні обчислювальні інтерфейси та синтетична біологія.
Геоінженерія	Технологічне втручання в планетарні системи з метою пом'якшення наслідків зміни клімату шляхом видалення вуглекислого газу або управління сонячною радіацією.
Нейротехнології	Такі інновації, як розумні препарати, нейровізуальні та біоелектронні інтерфейси, що дозволяють читати, спілкуватися і впливати на діяльність мозку людини.
Космічні технології	Розробки, що дозволяють отримати більший доступ до космосу та його дослідження, включаючи мікросателіти, сучасні телескопи, багаторазові ракети та інтегровані реактивні двигуни.

Рис. 1. Сфери застосування технологічного неопротекціонізму
Джерело: [8]

У певному сенсі стратегія Німеччини є оборонною (спрямованою на підтримку конкурентоспроможності) і агресивною (розробка нових провідних ринків). Інші країни ЄС високо оцінили ініціативу Німеччини, що підтверджується імплементацією Industry 4.0 у стратегічні плани інших високо розвинених країн (Велика Британія, Франція, Нідерланди). Проте Німеччину відрізняє саме послідовність у впровадженні зазначеної стратегії. Особлива увага в рамках технологічного неопротекціонізму приділяється *заохоченню*

розвитку високотехнологічних галузей, що зароджуються, які потенційно матимуть порівняльні переваги на світовому ринку [8].

Китайські експерти зі штучного інтелекту (ШІ) проаналізували стратегії та можливості ШІ інших країн, зокрема, США, ЄС, Японії та Сполученого Королівства. У розділі під назвою «Top-level Plans», вчені з Науково-дослідного інституту Tencent і Китайської академії інформаційних і комунікаційних технологій, науково-дослідного інституту при Міністерстві промисловості та інформаційних технологій (МППТ), виклали свій погляд на сучасний міжнародний стратегічний ландшафт для розвитку ШІ наступним чином [9]:

«Америка, що захищає своє лідерство». США є країною, яка впровадила більшість стратегій і звітів про політику щодо стратегій штучного інтелекту. США, безперечно, є першопроходцями у сфері досліджень штучного інтелекту, і кожен їх крок обов'язково впливає на долю всього людства.

«Амбітний ЄС». ЄСУ 2013 р. запропонував 10-річний проект «Human Brain», який зараз є найважливішим дослідницьким проектом людського мозку в світі.

«Роботична наддержава Японія». За останні 30 років Японія була названа «роботичною наддержавою» і має найбільшу в світі кількість користувачів роботами, робототехнічного обладнання та постачальників послуг.

«Не бажуюча відставати Британія». Велика Британія вважає себе світовим лідером у сфері етичних стандартів для робототехніки та систем штучного інтелекту. Водночас це лідерство у цій сфері може поширитися на сферу регулювання штучного інтелекту.

«Китай: від спроб наздогнати до набуття темпу». З точки зору ШІ, Китай слідує за США та Канадою у створенні національної стратегії ШІ. У хвилі індустрії штучного інтелекту КНР має перейти від послідовника системи і рухатися в напрямку лідерства, активно захоплюючи стратегічний рівень» [10]. Це поняття «набуття темпу» має важливе значення для розуміння великих амбіцій Китаю у сфері розвитку власного ШІ. По-друге, є докази того, що Китай особливо пристосувався до стратегії ШІ США та розглядає її як орієнтир для власного підходу. Багато ключових аспектів в розвитку ШІ Китаю пов'язані із важливими заявами стосовно штучного інтелекту з боку США. Наприклад, після заяви Міністерства оборони США про стратегію «Third Offset» у 2014 р., за якою китайські спеціалісти з питань оборони і політики уважно стежили, збройні сили Китаю відповіли переглядом свого підходу до модернізації у напрямку збільшення інвестицій в технології штучного інтелекту [11].

Список використаних джерел:

1. Панченко В. Г. Неопротекціонізм як виклик глобальному регулюванню в умовах нової норми світової економіки / В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова // Kontynent europejski wobec wyzwań współczesności / R. Kordonski, O. Kordonska, Ł. Muszyński (red.). – Łwów-Olsztyn: Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, 2017. – Т.2. – S. 175–194.

2. Панченко В. Г. Неопротекціонізм як інструмент усунення внутрішньої суперечності лібералізму [Електронний ресурс] / В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова // Ефективна економіка. – 2016. – № 1. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5781>

3. Панченко В. Г. Інноваційний неопротекціонізм як новий інструмент регулювання міжнародних економічних відносин: нові проекції неомеркантилізму / В. Г. Панченко // Ужгородський вісник. – 2018. – Вип. 18. – Ч. 2. – С. 139–143.

4. Панченко В. Г. Інформаційно-цифровий неопротекціонізм в політиці економічного патріотизму: новий інструмент фрагментації цифрової економіки / В. Г. Панченко // Інвестиції. – 2018. – №6. – С. 5–12.

5. Панченко В. Г. Від протекціонізму до неопротекціонізму: нові виміри регулювання в умовах лібералізації / В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова // Міжнародна економічна політика. – 2017. – № 2(27). – С. 95–117.

6. Панченко В. Г. Нова норма світової економіки як середовище становлення неопротекціонізму [Електронний ресурс] / В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова // Міжнародні відносини. Серія «Економічні науки». – 2014. – 1 № 4. – Режим доступу: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/ec_n/article/view/3144

7. Панченко В. Г. Політика економічного націоналізму: від витоків до нових варіацій економічного патріотизму / В. Г. Панченко, Н. В. Резнікова // Економіка і держава. – 2017. – № 8. – С. 4–8.

8. Readiness for the Future of Production Report, 2018 [Electronic resource]. – Mode of access: http://www3.weforum.org/docs/FOP_Readiness_Report_2018.pdf

9. Artificial Intelligence: A National Strategic Initiative for Artificial Intelligence [Electronic resource]. – Mode of access: <https://docs.google.com/document/d/1Lz0vEWsUmgNolVJVw3FjKbyAIH6Nw7LMpnjUwSboqXA/edit?usp=sharing>

10. China AI Development Report, 2018 [Electronic resource] / China Institute for Science and Technology Policy at Tsinghua University. – Mode of access: http://www.sppm.tsinghua.edu.cn/eWebEditor/UploadFile/China_AI_development_report_2018.pdf

11. Wood P. Chinese Perceptions of the Jamestown [Electronic resource] / P. Wood. – Mode of access: <https://jamestown.org/program/chinese-perceptions-third-offset-strategy/>.